

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет Міжнародних відносин, політології та соціології
Кафедра суспільних комунікацій та регіональних студій

Силабус курсу

Соціальна структура та соціальна стратифікація

Обсяг	5 кредитів (150 год.)
Семестр, рік навчання	I семестр 3-го року навчання
Дні, час, місце	
Викладач (-і)	Каменська Тетяна Григорівна, Романенко Світлана Володимирівна
Контактний телефон	
E-mail	lkzcneltynjd@gmail.com
Робоче місце	кафедра суспільних комунікацій та регіональних студій
Консультації	Онлайн-консультації:
Комунікація	Здійснюється через телеграм-канали, e-mail, Google Classroom URL: https://classroom.google.com/c/NDkwNjY1MjE1ODk2?cjc=azymocj

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни	Теоретичні та практичні навички, щодо вивчення соціальної стратифікації, принципів формування соціальних структур.
Місце дисципліни в освітній програмі	«Соціальна структура та соціальна стратифікація» - один з фундаментальних курсів, що формують майбутнього соціолога. Він тісно пов'язаний з дисциплінами теоретичного блоку: «Вступ до фаху», «Історія соціальних теорій», методологічного: «Технологія сучасного соціологічного дослідження», а також використовує аналітичний підхід, що закладається дисципліною «Математико-статистичні методи аналізу інформації».
Мета курсу	Формування основних компетенцій майбутнього бакалавра-соціолога щодо теоретичних уявлень та сутності соціальної стратифікації, принципів формування соціальних структур, а також навичок використання отриманих знань до аналізу структури будь-яких спільнот та суспільства в цілому.
Завдання дисципліни:	1) сформуванню уявлень про основні методологічні підходи та понятійний апарат аналізу соціальної структури суспільства, сутність та функції соціальної стратифікації; 2) ознайомити с особливостями соціальної структури в різних типах суспільств; 3) вивчити соціальну структуру сучасного українського суспільства; 4) отримати навички аналізу соціальної структури суспільства.

Очікувані результати та програмні компетентності	<p>ЗК06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК02. Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій.</p> <p>СК03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.</p> <p>РН02. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.</p> <p>РН08. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.</p>
---	---

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання	<p>Курс складається з 13 лекційних і 14 практичних занять.</p> <p>Викладання та вивчення навчальної дисципліни здійснюється наступними методами: лекція; лекція-дискусія з опорою на прочитане; робота в малих групах; обговорення; зворотній зв'язок</p> <p>Самостійна робота (100 годин) включає підготовку до лекційних та практичних занять протягом семестру, до роботи в малих групах, дискусіях на практичних заняттях, підготовку рефератів, тезаурусів, есе.</p>
Зміст навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Суспільство як соціальна система.</p> <p>Тема 2. Соціальна структура суспільства та її динаміка.</p> <p>Тема 3. Становлення та розвиток теорій соціальної стратифікації.</p> <p>Тема 4. Основні напрями структурування суспільства.</p> <p>Тема 5. Соціальний статус у сучасній теорії стратифікації</p> <p>Тема 6. Соціальна мобільність на соціальне відтворення.</p> <p>Тема 7. Сучасні соціально-психологічні форми організації суспільних процесів і явищ.</p>
Перелік рекомендованої літератури	<p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Коваліско Н., Макеев С. Глобальний і локальний діалект нарративу про нерівність //Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2017. №4. С.22-36. 2. Коваліско Н., Макеев С. Економіка і соціологія нерівності: емпіричний вимір глобальних тенденцій //Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2018. №3. С.5-24. 3. Симончук, О. Динаміка соціально-класової структури у пострадянській Україні. Українське суспільство. Двадцять років незалежності. Соціологічний моніторинг. Т. 1. Аналітичні матеріали / за ред. В. Ворони, М. Шульги. Київ., 2011. С. 68-83. 4. Українське суспільство 2016-2017. Динаміка соціальних змін/ За ред. В.Ворони, М.Шульги. К., 2018.550 с. 5. Українське суспільство: моніторинг соціальних змін 30 років незалежності/ За ред. В.Ворони, М.Шульги. К., 2021. 620 с. <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Коваліско Н.В. Стратифікаційні порядки суспільства: концептуальні уявлення та досвід вивчення. К.: Ін-т соціології НАН України, 2008. 240 с. 2. Кон М., Хмелько,В., Паніотто В. Соціальна структура та особистість у процесі радикальних соціальних змін: аналіз України в період трансформації. // Соціальні структури і особистість. Дослідження М.Л. Кона і його співпрацівників. К.: Києво-Могилян. акад., 2007. 558 с. 3. Головаха Є., Паніна Н. Українське суспільство 1992–2008 (соціологічний моніторинг). К., 2008. 85 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Схема розподілу балів:

Кількість балів за поточний контроль – 60 б.

Максимальна кількість балів за підсумковий контроль іспит - 30 б.

Критерії оцінювання поточного контролю: оцінюються знання, які виявив здобувач при роботі на семінарських заняттях та при виконанні самостійної роботи. Додаткові до поточного оцінювання бали нараховуються за індивідуальне завдання.

Здобувач допускається до підсумкового контролю (іспиту) за навчальну дисципліну, якщо він виконав усі види практичних робіт, передбачених робочою програмою незалежно від сумарної кількості балів, отриманих за результатами поточного контролю за семестр.

Повторне складання іспиту з метою покращення оцінки не допускається.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, виконання і здача яких здійснюється з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання іспиту можливе із дозволу деканату за наявності поважних причин або за письмовою заявою (апеляцією) здобувача до декана
Політика щодо академічної доброчесності:	Здобувачі повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначає Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І.Мечникова http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf . У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.
Політика щодо відвідування та запізнень:	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, що передбачає нарахування балів. За об'єктивних причин (напр., воєнний стан, епідемії, хвороба здобувача, стажування за академічною мобільністю та ін.) навчання може відбуватись дистанційно в он-лайн формі за графіком, погодженим із викладачем.
Мобільні пристрої	Дозволяється використання мобільних пристроїв на практичних заняттях за необхідності групової роботи у спеціальних додатках.
Поведінка в аудиторії:	Всі здобувачі беруть активну участь у всіх заняттях: опитуваннях, дискусіях, під час практичних та лабораторних занять. Виконують всі навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої навчальної програми. Всі здобувачі повинні дотримуватимуться правил поведінки в аудиторії на засадах партнерських стосунків, взаємоповаги, взаємопідтримки та взаємодопомоги.